

עונג שבת

גליון מס' 2237 / מערכת 0556712073

שנה מ"ה

ש"ק פר' "ויקרא" תשפ"ה

"אדם כי יקריב מכם קרבן לה" [א', ב']

צריכים לעשות לו, בשחיטת הבהמה צריך לחשוב כאילו צריך לשחוט אותו, ובהפשטת העור צריך לחשוב כאילו מפשיטים את עורו, ובזריקת הדם, כאילו זורקים את דמו. זאת אומרת שיסוד הקרבת הקורבנות הוא להביא את האדם להכנעה ולהרגשה שמה שנעשה בבהמה כאילו נעשה בו, ואז הוא מתעורר, עושה חשבון נפש, מתחנן: רבש"ע סלח לי, עשה את זה לבהמה, אני אשפר את דרכי, על פי זה מובן הפסוק אדם כי יקריב מכם קורבן כי בעצם האדם היה צריך להיות קורבן, כי הוא חטא, המורד במלכות חייב מיתה, אבל מכיוון שבזרע עולם הוא רחמן העביר את זה לבהמה, ולפי זה מובנת הגמ' במס' מנחות, מדוע כל העוסק בתורת הקורבנות כאילו הקריב אותם, מכיוון שהקורבן אינו מטרה אלא אמצעי להביא לחשבון נפש של האדם ושינוי דרכיו, ואז הוא מגיע לאותה תכלית, להכנעה והרגשה שמה שעושים בקורבן היו צריכים לעשות בו, ולכן גם בלימוד אפשר להגיע לאותה מטרה. [הרב יורם כהן שליט"א]

"וטבל הכהן את אצבעו בדם והזה מן הדם שבע פעמים לפני ה' את פני פרכת הקדש" [ד', ו']

הבדים, ולא היו נוגעים דמים בפרוכת. וע"פ זה יובן היטב ההבדל, בכהן גדול שכתוב כהן המשיח מדובר בהכרח כאשר היה שמן המשחה, וזה היה רק בבית ראשון, ואז היה גם כן ארון, לכן כתוב את פני פרכת הקודש, אבל פר העלם דבר של צבור לא תלוי אם הכהן גדול משוח, או מרובה בגדים, וממילא לא נזכר פרכת הקודש כי מדובר אפ' בבית שני שאין ארון, ולכן כתוב את פני הפרוכת.

הגמ' במס' מנחות ק'. אומרת אמר רבא מאי דכתיב זאת התורה לעולה למנחה לחטאת ולאשם. כל העוסק בתורה אין צריך לא עולה, לא חטאת ולא אשם, אלא, אומר רבי יצחק בהמשך הגמ', כל העוסק בתורת חטאת כאילו הקריב חטאת, כל העוסק בתורת עולה כאילו הקריב עולה, והשאלה מאד תמוהה, וכי אם אדם ילמד הלכות מצות בפסח יצא ידי חובת אכילת מצה, או אדם שילמד הלכות תפילין יצא ידי הנחת תפילין, ומה שונה עניין הקורבנות משאר כל המצוות, מדוע אדם שלומד הלכות הקורבנות כאילו הקריב אותם.

יסוד נוסף שצריך להבין מדוע התורה פותחת את פרשת הקורבנות במילים אדם כי יקריב מכם קורבן לה'. והמפרשים מקשים הרי לא מקריבים מכם, לא מקריבים מגוף האדם. הלשון היתה צריכה להיות אדם מכם כי יקריב קורבן. כתוב הרמב"ן שכל היסוד של הקורבן הוא לא מטרה, זה רק אמצעי, ולכן בעל הקורבן צריך להיות נוכח, ולהרגיש שמה שעושים לבהמה היו

לגבי הפר של כהן גדול נא' "והזה את פני פרכת הקדש", ואילו לגבי פר העלם דבר של צבור [ד', יז] נא' "והזה שבע פעמים לפני ה' את פני הפרכת" ולא כתוב פרכת הקודש. מסביר רבי צבי פסח פראנק בשם הגאון רבי מרדכי יפה שקימ"ל שרק כהן גדול המשוח בשמן המשחה מביא פר על שגגתו, אבל מרובה בגדים דינו כהדיוט. ורש"י כתוב כאן בשם התורת כהנים את פני פרכת הקודש כנגד מקום קדושתה, מכון כנגד בית

וממשיך וכותב שם: וצדיק אחר אמר: כשבני אדם באים לפני בית הדין של מעלה, כדי לתת דין וחשבון על מעשיהם, מראים להם את מה שעשו בעולם הזה, ואז רבים מהם מוצאים בין המצוות שלהם מצוות שלא עשו, וכשהם שואלים: הרי לא עשינו מצוות אלה, עונים להם: מצוות אלה עשו פלוני ופלוני, והן נזקפו לזכותכם מפני שדיברו עליכם וסיפרו בגנותכם.

ידוע מה שמסופר על צדיק אחד, שפעם כאשר דיבר מישהו עליו לשון הרע, ונודע לו מזה, הוא שלח למי שדיבר עליו כלי מלא ממיטב מעדני ארצו, וכתב לו כך: קבלתי את התשורה ששלחת לי, שהכילה חלק מזכויותיך, והנני מביע לך את הוקרתי בדרך זו.

הלכות פסח

טעם ההמון שבודקים דרך העברה. עי' שע"ת סו"ס תל"ג. עי' שדי חמד מערכת חמץ ומצה ס' ה' ס"ק מט, שעתה שמכבדים מן הדין יצאו, וכדי שהברכה לא תהיה לבטלה, צריך י' פתייתים מן הדין [אמנם עי' מ"ב ס"ק מ"ה ושעה"צ ס"ק נ"ו שיש טעם שחייב לבדוק בליל י"ד כדי לא לחלוק בין בדיקה לבדיקה]. נמצא בזמננו שאין חשש שנשאר חמץ בחורים אחר הנקיון, הנחת הפתייתים היא מן הדין, וסמכו להקל שלא לבדוק במקומות שניקו. ועדיף שיעשה הנקיון באופן שיועיל לבדיקה כנגד החלון או יבדוק כמה לילות קודם לאור הנר במקום שניקו. [לביירוים בהל' בטל. 5708673]

שאלה: מי שניקה את הבית באופן יסודי לפני פסח, האם צריך לבדוק בליל י"ד את המקומות שניקה?

תשובה: "המכבד את חדרו ב"ג וכו' צריך לבדוק בליל י"ד [ס' תל"ג סע' יא]. יעוי' הגהות חכמת שלמה בשו"ע שאם כיבד הבית ג' ימים קודם פסח הוחזק שאין שם חמץ וא"צ לבדוק. אבל הדבר לא מובן דעי' מנ"א [דר"ס תל"ג] שכיבוד לא מועיל, שמא נשאר חמץ בגומות ובסדקים, וא"כ אף בג' ימים קודם ליכא חזקה ויש לבדוק. אמנם עי' ערוך השולחן [תל"ג סעי' י"ב שבזמננו לא מצוי חורים וסדקים בבית, ולפי זה נקיון שלנו נותן למקום חזקת מקום שאין בו חמץ שאין חייבים לבדוק, וזהו

סם החיים [פרק י']

שלא בושו בגילוי עריות שעשו והודיעו שבניהן הם מאביהן, ודיבר עליהן בדרך ביזיון. בלילה הופיעו בחלומם שתי נשים זקנות מאד שראשן ופניהן מכוסים, ואמרו שהן בנות לוט. הן הוסיפו ואמרו לו ששמעו את טענתו, ובאו מעולם האמת לענות לו וכו'. עוד אמרו שהוא חטא חטא גדול כאשר דיבר עליהן בדרך ביזיון. מאחר שהוא דיבר עליהן בזלזול, הוא ייענש מידה כנגד מידה כמרגלים [רש"י במדבר י"ד, ל"ז] ותשתרבב לשונו ותתנפח בחולי משונה וכך ימות. כשסיים האיש לספר את סיפורו, הסב את פניו אל הקיר ונפטר לעולמו. רבינו ראה בכך עניין אמיתי, מאחר שההסבר נראה לו הסבר אמיתי.

[שו"ת אגרות משה חלק ח']

בהקדמה לשו"ת "אגרות משה" לג"ר משה פיינשטיין זצ"ל, חלק ח', מביאים בניו סיפור אשר היה מספר הג"ר משה זצ"ל, וז"ל שם: בליובאן [מקום בו כיהן הגר"מ זצ"ל כרב] היו גדולי תורה רבים, ורבינו היה מספר את המעשה דלהלן כדי להראות שהיו מהם שהגיעו למדרגת רוח הקודש כמעט, של גילוי אמיתי בתורה:

בתחילת חורף תרפ"ב חלה אחד מבעלי הבתים ונפל למשכב במין חולי מוזר, ולשונו התנפחה בפיו. כאשר תקיף ליה עלמא ורבינו בא לבקרו, ביקש החולה להוציא כל איש מעליו וסיפר לרבינו את סיבת חוליו. לדבריו, שבוע קודם לכן, בשבת פר' וירא, הקשה כיצד זכו בנות לוט שהמשיח יהיה מצאצאיהן, אף

לע"נ הרב יעקב יצחק שמעון ב"ר יצחק שלמה ז"ל, לע"נ הרב משה דוד ב"ר שלום העשל ז"ל, לע"נ הרב דניאל ב"ר יעקב ז"ל, לע"נ הרב יצחק ז"ל, לע"נ מרת שרה ב"ר יעקב ז"ל, לע"נ מרת צפורה ב"ר אליעזר יצחק ז"ל, לע"נ דינה ב"ר שלום